

НТБ НАУ: СЬОГОДЕННЯ і перспективи

30 вересня Україна відзначає день бібліотек, Користуючись нагодою, «Авіатор» поспілкувався з директором НАУ, к. соц. ком. Вікторією Вахнован, яка працює тут з 2002 року.

• Вікторіє, розкажіть, будь ласка, про останні тенденції у сфері функціонування бібліотек.

• Сьогодні бібліотека — це набагато ширше поняття, ніж просто книгосховище.

Сучасна бібліотека — це інформаційний провідник у світ науки, який допомагає у професійноду пошуку інформації. Бібліотека є одним з головних елементів університету, де, завдяки якісному інформаційному супроводу, генерується інформаційне, освітнє та соціокультурне середовище для студентів і науковців.

Вектор розвитку бібліотеки — це віддалений доступ до ресурсів для читачів з будь-якої точки світу. Бібліотека має сучасний

Веб-портал, який надає доступ до електронних бібліотек та багатьох інших сервісів для викладачів та студентів: робочий кабінет читача, профілі науковців, рейтинги цитованості викладачів, забезпечення дисциплін літературою, консультації читачів тощо.

Постійно оновлюються ресурси електронної бібліотеки НТБ НАУ: www.lib.nau.edu.ua — навчально-методичні видання НАУ, www.jrnl.nau.edu.ua — електронні журнали НАУ, www.er.nau.edu.ua — репозитарій НАУ, www.conference.nau.edu.ua — конференції НАУ. На сьогодні в електронній бібліотеці — більше 22 тис. електронних документів.

• Наскільки активно послугами бібліотек сьогодні користується молодь ?

• В останні роки склався стереотип, що бібліотеки непопулярні. Це не відповідає дійсності. Сьогодні зростання різноманітних інформаційних ресурсів значно збільшило обсяг та рівень складності пошуку, збору, обробки та аналізу інформації. Інформаційна сфера сьогодні розвивається бурхливо. Вона потребує від людини постійного удосконалення та поновлення знань, умінь

працювати з інформацією, оперативно її знаходити, оцінювати та ефективно використовувати у своїй професійній діяльності. На жаль, часто вчорашній школяр зазнає труднощів при вирішенні своїх інформаційних запитів, погано знає довідково-бібліографічний апарат бібліотеки, не має навиків його використання. Тому студенти, які серйозно ставляться до навчання та займаються науковою роботою, йдуть до бібліотеки, де фахівці НТБ НАУ допомагають їм зорієнтуватися в океані інформаційних ресурсів.

• Як Ви вважаєте, як стимулювати студентів звертатися до бібліотечних ресурсів, а не до Інтернету?

• Сучасна система освіти планує збільшення часу для самостійної роботи студента, тому необхідна тісна співпраця викладачів з бібліотекою для рекомендації необхідної літератури. Адже справжні фахові знання неможливо здобути з рефератів минулих років та Інтернету. Потрібен контроль викладачів за роботою студентів для підвищення вимог щодо отриманих знань. Для контролю за якістю робіт студентів потрібне впровадження антиплагіатної системи, як

це зроблено в провідних країнах світу.

• **Як модернізуються бібліотеки відповідно до розвитку технічних можливостей?**

• Наразі в НАУ створено одну з найбільших електронних бібліотек серед ВНЗ України. Бібліотека започаткувала та супроводжує 4 веб-портали на домені НАУ, де зберігаються каталоги, книжки, брошури, наукові статті, матеріали конференцій. Бібліотека надає доступ до провідних повнотекстових баз даних світу, серед яких — Scopus.

• **З якими основними проблемами стикається бібліотека сьогодні?**

• Незважаючи на численні позитивні тенденції, розвиток бібліотеки НАУ суттєво гальмується через наступні чинники:

- електронна бібліотека — високотехнологічна система, що потребує високоосвічених бібліотечних та інженерних фахівців, які не завжди можуть залишитися у НТБ через розмір зарплатні;
- через застаріле обладнання суттєво знижується доступність електронної бібліотеки НАУ;
- морально застарілі комп'ютери 2001-2005 рр. випуску уповільнюють процес введення співробітниками даних до електронної бібліотеки та збільшують для читачів час роботи з електронними каталогами та документами; деякі читачі відмовляються працювати з цими комп'ютерами;
- недостатнє фінансування на закупівлю книжок, придбання комп'ютерного обладнання та баз даних не дає можливості студентам та науковцям НАУ знайомитися з найновішими підручниками та науковими виданнями.

• **Чи є якісь плани з розвитку біб. йотеки НАУ?**

• Бібліотека планує створити сучасний студентський простір, який потрібен студентам для продуктивної індивідуальної і командної роботи, та чекає ініціативних та креативних

студентів, науковців, спонсорів для пропозицій та співучасті в його створенні. Сучасний студентський простір — це затишне приміщення з зручними меблями, де можна випити кави, поспілкуватися з друзями, втомленими від знеособленого спілкування в Інтернет, провести конференцію, семінар, взяти участь в зустрічах з видатними особистостями тощо.

• **Бібліотека через 10 років — яка вона? І чи існуватиме вона взагалі?**

• Бібліотеки існували та будуть існувати завжди. Змінюються лише носії інформації, які зберігаються в бібліотеках: від глиняних табличок, папірусів до книги та електронного носія або бази даних. Аналізуючи зроблене в НТБ НАУ за 10 років, можна зазначити радикальні зміни: повна автоматизація усіх бібліотечних процесів, електронна бібліотека, безліч сервісів для студентів та викладачів, реорганізація діяльності. Використовуючи новітні технології наукової комунікації, інформацію з електронної бібліотеки НАУ було експортовано до найбільших

бібліографічних баз даних світу, серед яких — Бібліотека Конгресу США, бібліотеки Рвросоюзу та ін., що сприяє визнанню НАУ у світі. На мою думку, зроблено багато.

Сьогодні складно передбачити, яка буде бібліотека через 10 років, все буде залежати від світових тенденцій. Ми знаємо напевно, що завжди будемо впроваджувати інноваційні технології, займатимемо лідерські позиції серед бібліотек «вишів» України.

Якщо спостерігати тенденції провідних бібліотек світу, таких, як Гарвардська, Оксфордська, Бібліотека Конгресу США, можна зазначити, що через збільшення ціни володіння носіями інформації читачі повертаються до бібліотек, змінюється якісний склад читачів. Це — еліта нації: науковці, дослідники, топ-менеджери, бізнесмени тощо. Виходячи з цих тенденцій, вважаємо, що в найближчі 10 років в НТБ НАУ буде два вектори розвитку: невелика юлькість примірників і великий асортимент паперових книжок та доступ до електронних версій документів.

Олеся Тетяноха

